

ДІЛО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ:
 Львів, Ринок 10., II. пав.
 Конт. почт. шадн. 26.726
 Адреса теле: „Діло—Львів“.
 Число телефону 565.
 Рукописів редакція не звертає.

ПЕРЕДПЛАТА
 в Австро-Угорщині:
 місячно 5— К.
 чвертьрічно 15— „
 піврічно 28— „
 цілорічно 56— „
 у Львові (без доставки):
 місячно 4— К.
 чвертьрічно 12— „
 піврічно 22— „
 цілорічно 44— „
 в Німеччині:
 піврічно 28— М.
 цілорічно 56— „
 За зміну адреси платити ся 50 с.

Ціна оголошень:
 Рядки постійних, довільних або того жисте 60 с. в хвилюванні 1 К. в одиницях 1'50, в рекламній часті перед або на мистецтвах 2 К. Некрологи 2 К. Смертності друку кожний день. Оголошення на суботу і неділю вдвічі. Постійні оголошення в особливих умовах.
 Один примірник коштує у Львові 16 с. на провінції 20 с.

Видав: Видавничча Спілка „Діло“.

Начальний редактор: Д-р Ваоніль Панейко.

Мартиріологія українства на Холмщині. (Л. В.) Люблин, 27. серпня 1918.

Політична пропаганда польського духовенства, що від давня ведегь ся серед українського населення Холмщини, почала в останнім часі при дуже сприятливих відносинах мнов інтенсивно зростати. Глибших причин сего явища належить шукаги в історії Холмщини до часів австро-угорської окупації. Варогажене тут при допомозі натайки московського садата „власо-владичіє“ уніятів з православною церквою, мучились т. зв. „упорядкуючих“, каторги і Сибію, де гинули українські уніяти, приносили не лише познавну ганьбу царському правительству і синодолові, але були причиною, що тисячі Українців, котрі хотіли остатися при католицькій церкві, перейшли на латинський обряд. Перехід сей відбувся з мотивів релігійних, а не національних, зокрема не задля „вишности“ польської культури. Однак польське латинське духовенство, яке обляло душпастирську працю над українським населенням, безсоромно надужило свого становища до неща ливих бувших греко-католиків. Значало воно безскупулів надуживати словидальниці і проповідальниці до політичної агітації, до систематичного польщення українських парохій.

За часів російських ведено сю польонізаторську пропаганду головню серед Українців латинського обряду, бо серед православних Українців була подібна агітація проти труднійша, а навіть могла потагнути за собою не дуже серйозні наслідки

бувший уніят не вернув на Унію; але на латинський обряд перейти може кождої хвилі. Чисто як ва російських часів!

Простий нарід дчзяться на сю роботу польських агітаторів з обуренням, врозумілим озлобленням, бо його равить та неясна нахабність польських „пробещуф“. Навіть серед самих Поляків можна подибати чесних людей, котрі соромляться сеї роботи. Прим. в Холмі польські шарохіане, довідавшись, що їх парох старається забрати бушу уніятську церкву на косяюл, внесли до губернатора просьбу, щоб не позволив на реконциляцію сеї церкви, бо як кажуть: вони не бажають чужою добра, бо їх стати самих на збудованне собі косяюла, і не моглиби спокійно молитись в тій церкві, яка належить правно уніятям, бо ва сю церкву лилася вже уніятська кров.“

Так говорить простий нарід, який має ще невітсовану совість і вроджене почуванне толеранції.

Що ся праця ніби релігійно-місійна польського клиру має на ціли більше політнку, як не виключно, се річ очевидна. Свідчать про се різні комітети, товариства, „страж-і“ і інші політичні кружки, які сю працю польського духовенства попирають, а в яких переважно воно веде керму. Доказом сього, що не для слави Божої, а для обврони „kresów“ переводяться ті реконциляції—є опи: торжественної реконциляції в Кособудах, поданий в „Głos i Narod u“ в ч. 175 з 9. серпня с. р. Читаємо там, що до програми сего чисто церковного торжества входили патріотичні пісні як: „Єще Польска не згінєнла“ і „Рота“ Конопницької. Така праця релігійно-політична є для польської газети цілком врозуміла, на скілько очевидно ходить в Поляків. Але та сама „католицька“ часопись вараз в найближшій числі висміваючи рух уніятський на Україні, тішить ся по фарисейськи з трудності сего руху і висказує таку сентенцію: „Злі прислуги віддається католицькій справі, на коли дучиться релігію з політикою“. Такої ради маємо ми триматися, але вони ні, бо то „со

inpaго“, як се було в Колобудах. Подвійна міра в віснихах в Україні і тут власениго уявляється.

Сіллю в оці польських ксьондзів уніятські ползві кураги, які є в Холмщині. Шію їх повбугися, роблять на них польські парохі клеветні доноси! Гаря в них мораль! Діти „Ојсху-хпу“, мовляв,—все можна. І так на о. д-ра Дідуника доносиць польський парох до команди, що будім то „сеї огець провадигь між цивільними агітацію, що хрестить Йому діти, вмішугься в несові справі і (уважйгга!) виваодить нову народність і вірваляя“. Чи може бути більша злоба і підлість? І такого ррда польське католицьке (!) духовенство хоче ширити католицьку віру, закон лобззи бляжнього між безбожними схизматиками.

Тяжке горе переживигь холмська Україна...

В справі ревізії державного устрою.

ВІДЕНЬ, 28. серпня. (Ткб). Позбаавлені правдивих основ звістки про уділенне деяким провідникам політичних партій, які явилися у президента міністріа, проєктів правительства в справі ревізії державного устрою, довели до ріжнородних донесень про зміст сих проєктів. Суароти сих донесень належать сгаертити, що правительстао в прагодованню ревізії конституції при збереженню усіх інтересів єдиности держави баить вправді одно із своїх найважнійших завдань і не думає відкладати інформовання публичної олінії про свої наміри в сій справі, одначе стан прагодовних праць під сю пору не позволяє ще виступити з задуманими пляннами.

На які наруги і яке посміховище виставлені Українці на Холмщині, тоді описати. Здається, немовби вернули часи старої небішки Польши. Але мало сього, коли хочено бачити, до чого відбна т. зв. „польська культура“ і на що навежилась „сміливість“ польського духовенства на Холмщині. Вже в найважніших місцевостях забирають Поляки буші уніятські українські церкви і „пересвячують“ їх на польські косяюли. На сю зміну або „реконциляцію“ повваляє люблинський війсковий губернатор і війсковий полевий єпіскоп. В тих місцевостях переведена або переводиться „реконциляція“ в Жданім, Кособудах, Мясніні, Завостою, Монастирку, Мірчу, Топольчи, Бабиці, Тересполью, Ярчові Грубешові і Холмі і и. Здаати тут мушу про ті варварства, які після завоєвх польських ксьондзів діють ся при таких реконциляціях. Урядження тих церков, як поностаси, образи і и. викидають і нищать способом ображаючим глубоко почувзінні українського населення. До помочи в тій „реконциляції“ праці приїхали сюди різні польські монахи, а недавно також Єзуїти, а се оо Шуба, Режувич, Крокошинський, Антоневич, Курдас і Палаз. Коли нашим цивільним уніятським священикам власти окупаційні доступу на Холмщину заборонили (справа преосв. о. д-ра Божана!), то таким Єзуїтам дають не лише дозволенне, а навіть охружні команди дістали приказ, щоб сим Єзуїтам робили відповідні поможі і давали належну поміч. Що більше,—вони війсковим полевим уніятським курятам заборонені є всякі вносини в цивільним українським населенням, щоб — не дай Боже — який

ми. Польща має бути незалежна і самостійна. Чехо-Словаки і Південні Славяни мусять утворити незалежні держави і Італія мусять утворити Італійську частину Австрії. Палестина має відійти до Жидів, а Туреччина мусять бути розділена. Сирійські християни мусять бути об'єднані, Арменія мусять жити незалежно. В кінці належить усунути небезпеку німецької гегемонії над світом.

Дальший відворот німецьких військ.

Німецьке повідомлення з 28. с. м. доносить:

Група кн. Рупрехта і Бена відверла наступальні частинні наступи під Лангемарк і на північ від Л.

Армія ген. Бельова (Оттона) вчора знов вводила важкі бої. Англіїці наступали з більшою силою на південь від Скарпи. При урядівській піхоті ворог знов намагався поперервати фронт. Наші війська, які борються на лінії Pelva на схід від Monchy—Croisilles, Artois і Croisilles, ворожий удар, виконаний до лі. Спільно з віртеберськими батальйонами мали вони напір ворога, виконаний знов з новою силою і в глибокій уваженню. Такою кількістю разів поновлюваний напір ворога на сілес був без успіху. Неприятель потерпів вчора дуже важкі втрати.

Багато танків знищили наші гармати і мотавки між передніх ліній. Батерії резервного полку п'явської артилерії ч. 26 під В, заклали отверто перед нашу візоту і з малою відстанню стріляли в густі ряди неприятеля.

Коло півдня боротьба поширилася також на північний берег Скарпи і на південь аж до Моу. Многі наступи неприятеля відверто.

По обох сторонах Варшави сила неприятельських наступів в порівнянні з попередніми днями ослабла. Англіїці по обох боках міста несподівано і з гарматним підготуванням, але без танків кілька разів випадали, але їх всюди відперто. На північ від Сома Англіїці вели нагальні напади на нашу становища між Fiers і Curly. Ми їх відперли і в протинаступах відбили Fiers і Longueval, де ворог хвилево вдерся. На південь від Сома розбилися частинні випади неприятеля.

Між Сомаю і Оазою відсунули ми нашу становища від ворога, проте без боротьби віддали йому аваліща в Chalignes і Roye. Супроти нашої сильної і успішної оборони неприятель був змушений від 20. с. м. застановити на фронті свої наступи, наслідком чого ми могли без боротьби перевести наші рухи, які ми протягом послідної ночі перевели без перешкоди зі сторони неприятеля.

Над Веслею, мегдзбургські трендівці здомили наступ Американців на Barochin. Ба

Воєнні цілі антанти.

ВІДЕНЬ, 28. серпня. „Journal de Geneve“ доносить, що Вільсон звернувся свого часу до західних держав і їх союзників з запитом, які їх воєнні цілі. На це одержав таке сформульоване цих цілей, до якого без застереження й сам прилучився:

1. Відбудова Бельгії, Сербії і Чорногори з відповідним відшкодуванням.
2. Опороження завятих французьких, російських і румунських областей з означеним вимірним відшкодуванням.
3. Видача усіх областей, видертих колинебудь союзникам.
4. Увільнення Італійців, Славян, Румунів, Чехів і Словаків з під чужого панування.
5. Освободження народів з під турецької кормиги.
6. Ствернення Польщі як незалежної держави.
7. Створення гарантій проти пруського милітаризму.

Рузвельт про війну і мир.

АМСТЕРДАМ, 28. серпня. „New York Herald“ оголошує текст промови, яку виступив Теодор Рузвельт на зборах в New Jersey. В сій промові підкреснив Рузвельт, що Америка мусять в першій мірі виставити могутчу армію таку, як Англія і Франція разом. Боротися мусять Америка так довго, аж Німці на колінах проситимуть о мир і аж будуть освободженні усі гібленні народи Австро-Угорщини. Бельгія має одержати давню незалежність і відшкодування, Ельзас має відискати Франція. Росія мається освободити з тих німецьких оков і в сій цілі належить а'організувати російську армію, яка розпочалаби знов війну з осередними держава-

Хомяк і Кукуль.

(Дальше.)

Вид той самий, що перед війною. На самім верху „Beobachtungstelle“. Вертаємо, ідемо до жерела. Хто його не знає? Це найліпша вода зі всіх жерел у всіх гуцульських горах і в Чорногорі. Навіть жерело на Говерлі (найвищий шпиль Чорногори) не є таке смачне. Жерело се положене від північної частини Хомяка дає початок потокови „Розкільському“. Сідаємо при жерелі, їмо сніданок і констатуємо і тут зміни. В наслідок пошкодження стежки жерело стало доступнішим і легше набрати води. Пемо воду з алюмінієвої шкляночки, та вода така зимна, що її пити не можна, а в руці держиться скляночку як кусник льоду. Міримо теплоту і стверджуємо в гарячий день о 1. годині в полудне, що вода має всего +7° Ц.

Отже сім степенів тепла.

Тепер стає нам ясно, чому Гуцули називають воду з сего жерела „вашливсю“. Певно казав, хто вігрітний її нагаса.

Ідемо даліше на полонину Хомяків. Нема там овесів та за се ровні та всілякі закони. Висока трава некошена.

На Хомяком щось будеється.

Здивовані ідемо і довідуємося, що се відновляється фабрика олійку, котрий виробляють з ростучого на Хомяці жерелу (kosodrzewina). Фабричка ся належить до України.

Серпентиною з північної сторони гори вертаємо на долину. Серпентина ся привернена до льоду, а навіть гіше удержана, ніж перед війною. Лиш ростуче збіже, погублені підкози пригадують, що і туди йшла війна. Дорога веде

з початку через високий ліс, де повно зрубного дерега, відтак через молодник. Перед війною був се зруб, званий „Малинником“ для множества малин там ростучих; тегер малин майже нема, за се попідрстали ялиці та смереки і чудово пахнуть.

За дві години вже ми є на перестанку Підліснів.

Гуцулки несуть в ліса малини і ниші ягоди. Хочемо купити. То не на продаж, то для себе — чусемо відповіді.

Се також знак часу. Давніше так не бувало. Вертаємо домів.

Прогуляк на Хомяк переконала нас, що тепер по горах не можна ходити так, як перед війною. Стежки, по гуцульськи плаї поварасти, а скільки є нові, то вони небезпечно пускаються, бо не можна знати, доки вони ведуть. Зрештою стежки повні вітроломів, котрі спинають в поході. Маючи намір вибратись на Кукуль, рішили ми вибратись на нього не одним днем, як се робили перед війною, але на довші і в більшім товаристві. Рішене наше піти на Кукуль зашло дятото, що є се гора, котру часто згадувано в австрійських весенніх звітах, яко таку, котрої здобути Росіяни не були в силі.

Є се гора, 1542 м. висока, положена в Ворхті вже недалеко чорногорського пасма, а декотрі зачислюють Кукуль до Чорногори, але се мильно.

Яко день виїзду назначили ми 27. липня 1918, саме в рік по тім часі, коли Росіяни зачали з гуцульських Карпат відступати.

Я в товаришом О. переводилисьмо відпустку в Делятині.

В суботу (27 липня 1918) о другій годині пополудни на двірці очікуємо приїзду поїзду

зі Станиславова, котрим мало приїзати кілька запрошених учасників прогульки.

Іде дош. Надходить поїзд, а в нім бачимо лиш одного товариша, а саме надрадника С. голову українського товариства туристичного „Чорногора“ в Станиславові. Се чоловік старший, але загорілий турист, кремезний і замінитий піхотинець.

Ідемо. Хмари розходяться, показується сонце, а надрадник С. оповідає нам, що в Ворхті замовив на обід пструги, бо виїхав без обіду.

В Микулячині прилучується як четвертий товариш, управитель тамошної школи п. С. Перед погоди приїжджаємо до Ворохти. Тут добується надрадник С., що пстругів нема, і слід за тим наступає злий гумор у него, та незабаром поправляється, коли в реставрації Покатюка відповідно ми поживились.

О 6. год. вечером виходимо з Ворхти і маємо перейти 12 км. долиною Прута, через Арджелозу, Завоєду під Кукуль, де маємо заночувати. Де маємо заночувати, самі не знаємо. Ідемо. По дорозі здивуємо Гуцулів з Жаб, які височими кінями ведуть жабі. Патажосько походжене тих коний, та довідуємося, що се коні з закарпатської України. Гуцули недовольні з них, кажуть, що се „злібові коні“, котрі потребують віса, а що Гуцули його їм не дають, то слабнуть і не мають сили. Хвалить собі свої давні коні, котрі не знали, що се сонце, а котрі майже в селі нема. А шкода, се гарні були коні. Вечері, ми ідемо скорше, а по обох сторонах дороги прекрасні сніожати, котрих нема ні му скосити. Що кількості кроків полюбимо гойданки, котрі полищало російське військо. Була уджблена і мабуть одинока їх розривана (Далі буде).

денські війська здобули приступом Fiuente в до-
лені Веллі. В сьох цих підприємствх Америк-
анці потерпіли втрати і більше як 250 поло-
нених зашли в їхні руки.
В Аргонах переїзди ми успішні наступи і
війни до веселі Італіїв.
Вечером: На південний схід від Арра,
когожі спроби перервати наш фронт, розбили-
ся. На північ від Вараште і на північ від Сом-
ми наступи неприятели задохалися з тяжкими
втратами для нього. Між Соммою і Оазсю
боротьби в передполях перед нашими новими
стеновими. Наступи Французів на північ від
Бені криво відперто.

Англійське звідомлення.

В повідомленні англійського генерально-
го штабу з 27. с. м. чытємо: Сьогодні рапо-
війські в боротьбі по обох боках Сомми
до наступу і зломил ворожий опір на
сборонних лініях, які займав він перед своєю
сборонною 21. марта. Канадські війська вдер-
лися тлі бою в німецькі становища між ріками
Серсе і Скарсію, заняли Cherisy, Vis-en-Angois і
Sereze і взяли велике число полонених.
Канадські і шкотські війська переправилися че-
реш Серсе, взяли приступом Fontaine des Croi-
ses, осіли на збочах вишних укріплень на
ліній від сеї місцевости і взяли кілька соток
полонених. На північ від Скарпи доішно-
шотські баталіони здобули приступом Roesch
і горби Oreenland та Ouyelle. Англійські вій-
ська в важких боях відперли в деяких околицях
протинаступи німецьких дивізій, які недавно
спроваджено для скріплення фронту. Сі дивізії
влучи до наступу потерпіли важкі втрати. Наші
війська здобули село Dangnate. Також на півден-
ній Вараште англійські і валійські війська мимо
натягнутого ворожого опору зискали на терені
і осіли Felvie Barnatay. Протинаступи прун-
ські гвардій в сім відтинку відперто. По обох
боках Сомми австралійські, англійські і шкот-
ські баталіони зневожили неприятели до відво-
роту на цілі наступні фронті. Наші війська
зняли височину на схід від Maricourt, Fontaine-
les-Serres і ліси між сею місцевостю і Соммою
з кількома сотками полонених. Vermeadov Pers
заходиться в наших руках.

НОВИНКИ.

Львів 29. серпня 1918.

— Посередник багатиться кештом держа-
ви і вродних мас. Нам гешуть: Спеціальна
парламентарна комісія, яка розглядала пляни
визисних військ австрійських провінцій і осо-
блешу угагу звернула на відбудову Галичини,
схвистагувала, що крїй нгш ділобся відбуду-
вати дешево при помочи будівельного матерія-
лу з камеральних лісів, протягом сволю 15 літ,
всучи при тім раціональну лісову господарку.
Та сконстатувала дотична комісія і се, що в на-
сїдкє дикої господарки Централь, міністерств
публичних робіт і рільництва, кошта відбудови
внесуть істредавальні суми, а грїш забере і за-
брав посередник, у нас жид. Дерево з каме-
ральних лісів, по дуже дешевих цінах, купує
гандлар жид і продає державним органам, Цен-
тралю, вже по дуже високих цінах. Державні
органи, як Централі і міністерства потребують
посередника жиди, щоб майно державне, хочби
матеріал будівельний з камери, передати собі
пайно і декатки мільонів переходить до рук
посередників. Непатріотично, несовістно, крив-
дичи державу і народні маси господарські, а
примінення її дуже широке. Ось примір: Підчас
операцій на столі, військові органи збудували
для етапу в Угнові, Etappenstationskomplex до
XXIX, величезні бараки. Нині, коли фронт схід-
ній англійський, органи війської продали сі
бараки жидови-гандлареві на заробок. В про-
тупу годни продаво около 20 величезних за-
будованих, так, що погорліші воєнні не могли
вжити, точ були, приступити до ліпнатиці. Угнів-
ська шкільна не відбудована. Експозитора бу-
дівельна в Любачеві і філія її в Раві відай не
збудовані, чи не могли завупити бараків і помочи
на відбудові, а матеріалів інших не мають.
Та ставлять таке, що гандлар-жид продасть сей
матеріал з бараків військових експозитурі чи
напрот позавленім і заробить грубі тисячі за по-
средництво. Треба знати, що той сам етап ви-
будови гондл 1000 сятів дров в будівельного
матеріалу в унісній лісі — не погсли інтер-
есні посліді — продав тепер сі сяті жидови, а
сей жид, певно на гандель. Централю не має
пра відбудувати селля.

— Збірка старічних зерних плодів. З під-
вирі доішних гешуть: У нас кінчаться жни-
в, а в нгш від дуже некорисний для рільни-

ків. Сей рік буде ще тяжший як був поперед-
ний. Ознінина походила красно в осени, вдер-
жала морози в нїмі і в цілїни ще давала на-
дію на видатній збір. Ознік мороз у маю і
червни, а такж буря з дощом понижила все,
жито полявало ще таки відивило і люди ві-
брали лиш перебутілу солому, бо колоски май-
же всі були порожні. Ще хто посіяв півно в
осени, мав гарне жито. Селїни вижали на по-
мїть, а ту прийшла 3-тїжнева слота і збіже
зросло на землі. Пшениця ліпше устоялася, та
прийшло нове нещастє, у нїй погно годовні, а
теїно дрібне. Не буде хліба на прожиток, а
наїть не буде що сіяти в осени.

Дня 20. серпня був намїсник у Ліску, війти з
Берегів доішних і Ясени показали йому прибки
зрослого жита; він його оглянув, однак мав
заявити, що держава не може дати рільникам
помочи. Збірка ячменю булаби середня, та Йо-
го люди не богато посіяли, бо не мали насїня,
а богато понижила слота. Овес нїязвий не
вирів, бо не було дощу у маю і червни. Ранна
бульба (американка) два рази померзла і ціл-
ком не дописала. В часі черневих морозів по-
мерзла бульба над потоками близько хат; а
та, що росла за селом, на горбках, була ціл-
ком зелена і від морозу не потерпіла. На сю
півну бульбу лишається ще послїдна надія. Сїна
зїбрали люди мало, бо трава не росла при по-
сусї і морозах, вже става буде трохи ліпша.
Дворічна команія вищезла, мабуть вимерла в
зимі, від Йорданських Сьвят майже не було
снігу, а тривали сильні морози, які ще більше
до скулювали через те, що земля була гола.
Торїчна команія дописала ліпше, та за те
другий покїс пропав через слоту, 3 дні, а се
22, 23, 24. серпня мали ми гарну погоду з
сухим вітром; люди за сі дні богато підпряли.
За те в недїлю розїлялося і знов перервало
роботу в полі.

— В справі клевет на о. посла Онишкеви-
ча. П. Микола Рогуцький в листі до вашої ре-
дакції просить нас означити, що він не „по-
ширював“ і не „розголосив“ незгідного з
правдою закиду прати посла Онишкевича; він
тільки „переповів“ особам, „котрі його про се
питали“, „поголоску“ ввведену з Відня п. Па-
стернаком. Крім того п. Рогуцький вказує,
що він готовий був до чечирьох днів „спро-
стувати“ перед тїма людьми, перед котрими
він „після заподання о. посла“ сю „поголоску“
„мав“ ширити. Одначе пос. Онишкевич, не
виждавши сього „спростування“, віддав спра-
ву під публичний осуд. — Подаючи вмїст
письма п. Рогуцького, пригадуємо, що згадана
в нїм „поголоска“ була звичайною клеветсю
на посла, що він (очевидно в якихсь підоврі-
лих мотивах) буцім-то усуновся від голоування
проти Гуссаревського бюджету. Простить вам
п. Рогуцький, толи позволимо собі звернути
увагу—по перше: що клевети такої не розпо-
всюднюється наче невинну „поголоску“, а по
друге: що замало є, вустивши раз таку клевету,
„простувати“ її перед людьми, котрі „після
заподання“ оклеветаного сю клевету почувли.
Бо з одної сторони оклеветаний не має ніякої
запоруки, що він усіх тих людей знає і мо-
же „загодати“, а з другої сторони кождий з
тих людей сю клевету міг далі псдагати (тай
їмовірно подавав). Треба бути обережним з на-
рушуванням чужої чести.

— Міністер освіти д-р Мидейський в товари-
стві шефа президіяльного бюра, міністерсь-
кого радника д-ра Левенштайна, прибув вчера
вечером до Львова.

— Управа бібліотеки тов. П. Могилы в
Перемишлі (вул. Францішканська 22), зверта-
ється з пресьбою до укр. громадянства пере-
довсім перемиської землі надсилати книжки,
друки, оповїстки, відовви, річніки часописей і
т. п. найравше з часів війни. Бібліотека крім
випозичальні книжок має і стій научний відділ
і архів. А що бібліотека повстала в значній
мірі з жертв громадянства, тож управа надїєсь
що й тепер громада не забуде на свою бі-
бліотеку для дальшого її комплетування.

— Курс для неграмотних. Читальня „Про-
світи“ гордєцького ведемїста від 1. вересня
с. р. отзирає курс неграмотних безплатно, для
дївчат служисих та зарібників. Наука відбува-
ється буде що недїлі і свята в льокалі читаль-
ні пл. св. Юра ч. 9 від год 4—6 або до 7 ве-
чером.

— Зелїзничник, орган центральної організа-
ції зелїзничників в Австрії вхсдить двїчі в
місяць від дня 25. липня у Львові. Витаето
сей становиий орган, який повинен находится
в руках кождого зелїзничника України.

— Вписи до укр. прив. гімназії в Коли-
чинцях відбудуться в днях 3—7 вересня 1918 р.
від год. 8—12 рано і 4—6 поп.

— Українська гімназія в Яворові. Нам пи-
шуть: Повернувши по трїлїтній московській
неволі, обняв я знова управу нашої гімназії
і отсим оголошую реченєць вписів і іспитів.
Вступні іспити до класів I. і вписи до класів II—
VIII. відбудуться дня 2. і 3. вересня с. р. в часі
від год. 9—2. В тих самих днях і в тім самим
часі відбудуться також всі другі іспити до класів
II—VIII. Подання о прийатє до бурси треба
вносити до дирекції гімназії найпізнійше до 30.
с. м. Условія прийатя подадуться на місїни. Рїк
шкільний зачнеться дня 4. вересня о год. 9, ра-
во богослуженням, на котре має явитися цілий
Збір учительський і вся шкільна молодїж.—Ди-
ректор Іван Прийма.

— З дирекції ц. к. гімназії з укр. викл.
мовою в Коломиї. Тсму, що реставраційні ро-
боти в шкільнім будонку (зачеишенім і зруч-
нованім військовими центральями) ще не покінче-
ні, наука в тутешній гімназії не розпїчветься в
нормальнім часі з початком вересня. Брак ро-
бітників не позволяє вперед означити, коли ті
роботи скінчаться. Реченєць вписів на новий
шкільний рік, вступних іспитів і початок науки
оповїстєть Дирекція в часописях і на таблиці
оповїстєнь в шкільнім будинку. До дого часу
нема ціли привозити сьєшє діти до міста, де
побут тепер дуже дорєгий.—П. Мостєвич, ди-
ректор.

— З гімназії в Кіцмані. Шкільний рік 1918
—19. починається в ц. к. гімназії в Кіцмані 16,
вересня 6. р. Вступні іспити до I. і до висших
клас, як також іспити попрачі і доповняючі
відбудуться 16, 17 і 18 вересня. Записатися до
висших клас від II. — VIII. кл.) в тих самих
днях.

ПОШЕРЛИ.

о. Іван Бірецький, поч. крилошанин, тит.
совїтник еп. конс., декан і парох в Ліську, ві-
цешаршалок Ради повітової, орд. відпоручник
ц. к. Ради шк. окружної в Ліську і пр. і пр.
упокоївся дня 23. серпня 1918 р. в 73 році
життя. Покійний всюди, де треба було висту-
пити перед „сильними міра сего“ і в обороні
народу забрати голос, був першим і ніколи
від сего відкававсь. Був головою філії Сільськ.
Госп. і ще дня 20. серпня 1918 з нагоди по-
буту п. намїсника в Ліську був провідником
депутації філії, яркими словами представив
тяжке положенє населення і вручив п. намїсни-
кови меморїал — а вже дня 23. неумолима
смерть забрала покійное з посеред нас...
В. И. П.!

УСС. Роман Бербець, родом з Денисо-
ва, тернопільського повіту помер 23. 8. в домі
свої матерї в 19. році життя на западенне
легких, приїхавши перед тижнем на відпустку
з України. Молодець ідейний, вступив в р.
1916 в ряди УСС. тоді, коли наші війська пе-
ред напором Москалів мусли фронт над Стри-
пою покидати. В. Я. п.!

Асекураційні премії

ва забезпечене від огневих шкід треба платити
без упїмнення!
бо Товариство асекураційне не має обовязку
вєнтати своїх членів до заплати премій і як член
не платить на час премії, тратить право до від-
шкодсваня, хоч не був упоминаний.

ОПОВІСТКИ.

П'ятниця, 30. серпня 1918.
Нїяні греко-лат.: Міфона м. — римо-лат.
Ioanina.
Завтра: греко-лат.: Фльора і Лав. — римо-лат.
Raymunda.

Звертаємо увагу на оголошення кіна Ко-
перник, поміщенє на останній стороні.

Вписи до нової укр. школи і фреблів-
ської шкільки відбудуться дня 10, 11. і 12. ве-
ресня. Близші інформації подадуть часописи.
Письменні вголшєння приймає управительська
школи Софія Олесєкївна, вул. Сєдївнїцька 38.

Управа школи ім. М. Шашкевича у Льво-
ві при вул. Скарбківській ч. 26. подає до відо-
ма, що вписи до чотирох класів школи народної
і до першої та другої класів видїлової так для
хлопців як для дївчат будуть відбуватися 29,
30. і 31. серпня 1918 від год. 9 до 12. рано
і від год. 4 до 6. пополудни. Наука у хлопців
відбувати-меться в будинку при вул. Скарбків-
ській ч. 26. рано, наука у дївчат при вул. Вір-
менській ч. 23. також рано. — Танчаковський.

Хто знає щонебудь про однорічного до-
брокольця 95 п. в. Осипа Зафїйовського, ко-
трий як полснений до часу держ. перевороту
перебував в Києві, звольте ласкаво подати Йо-

В НІНІ
„КОПЕРНИК“
 вул Коперника ч. 9.

го теперішню адресу. Київські часописи про-
 хаяю о заміщення цієї оповістки. — І. Січкова,
 Бучач. 404

Внеси до народної школи СС. Василя-
 нок у Львові при вул. Потопцького 95 відбу-
 дуться 2 і 3 вересня від 9—12. Початок шкіль-
 ного року 4. вересня. — Урава. 370 3—3

Внеси для хлопців і дівчат до 4 клас.
 народної, мішаної школи У. П. Т. ім. кн. Льва
 у Львові на Личаківі відбудуться в днях 29,
 30 і 31 серпня 1918 р. від год. 9—1 рано і від
 год. 4—6 по пол. в локалі читальні „Просві-
 ти“ ул. Личаківська ч. 81 а. І. п. Наука буде
 відбуватися в власнім локалі школи ул. Лича-
 ківська ч. 111 (напроти церкви св. Петра і
 Павла). XXIV 3-3

Кружок Українського Т-ва Педагогіч-
 ного в Калуші отвірає в днєм 1. вересня с. р.
 українську приватну гімназію І. і II. класу і при-
 готовні курси до гімназії. В тій цілі запрошує
 Виділ Кружка Т-ва Педагогічного членів Т-ва,
 Інтересованих і прихильників на ширшу нараду,
 яка відбудеться дня 28 серпня 1918 р. о год. 3.
 попоудни в салі „Харківського Союзу“ на проти
 суду. З огляду на важність справи просить Виділ
 о як найчисленнішу участь. Рівночасно про-
 сить Виділ всіх прихильників гімназії, щоб ви-
 шукували молодіж до гімназії, навіть таку, що
 покінчила IV. класу, а два роки III. степеня і не
 уміє по німецьки, як різнож збирали жертви на
 гімназію. Зголошення молодіж до кінця с. м.
 приймає ул. П. Южик в Калуші, вул Сівецька.
 — За Виділ: о. Никола Гарасимович голова,
 П. Южик секретар, Ольга Білинська чл. Виділу

Віктор Кирилін в Київі. Радімо Твоїм
 повзрогом. Ми здорові. Дня 19. с. м. післали
 Тобі 300 кор. в редакцію „Нашої Думки“. —
 Стефа. 412

„Ukrainische Korrespondenz“ — укра-
 їнський тижневик в німецькій мові. Кожний
 свідомий український громадянин повинен пе-
 редадувати сю часопись, бо якраз тепер украї-
 нські справи дуже актуальна і треба чужин-
 ців як саід інформувати про наші політичні
 змагання. Видаєцем є голова Народного Комітету
 д-р Кость Левицький, відповідальний редактор
 посол Володимир Сінгалезич. Умови передава-
 ти такі: річно 20 корон, пірвічно 10 корон.
 Гроші просимо слати: Wien XVIII, Karl Ludwig-
 strasse 3/15. Просимо поспішити ся з замовле-
 ннями, щоби видавництво могло усталити наклад,
 що при теперішній дорожничі є дуже ванже.

Облігації VIII військової позички,
 які дістанете від одного українського Товари-
 ства взаємних обезпечень на життє і ренти
„КАРПАТИ“ у Львові, титулом обезпечення
 в VIII. війнній позичці або Ви, коли дожите
 часу, на який включене обезпечення або Ваша
 родина на випадок Вашої вчаснішої смерті, —
 можна або зараз продати по денній курсі і ді-
 стати в руки готівку, або ждати, аж доки їх не
 вильосє і не викупить по номінальній ціні
 державі і тимчасом брати за них від держави
 відсотки в висоті 5½ процент. Такого процен-
 ту нігде від своєї грошиї не дістанете. XII. 7 1-2

НАДІСЛАНЕ.

Д-р Михайло Віктор

лікар-дентист повернув і ординує далше
 у Львові площа Марійська 7. 316 3-3

АДЕКАТ

Д-р СТЕФАН БРИКОВИЧ

відкрив в Тернополі адвокатську канцелярію
 при вул. Коперника 18. (партер). 178 10 7

ГЛЯДАЮТЬ СВОЇХ.

Хтоби знав де знаходиться Амдрій Жук, ко-
 трий в році 1917 перебував у Ві-
 дилі XIX. Weinberggasse 13/17, зволить ласкаво
 повідомити В. Костяка в Мозолівці, п. Підгайці.
 310 6-6

Чудовий роман в 3-ох частях
„ВІД ІСКРИ ДО ПОПЕЛУ“
 I. часть „Іскра“, II. „Огнь“, III. „Попіл“.

Хто знавби щось про низше згадані особи а
 то: Марію Злосевич, владительку Анто-
 нівчи коло Томашева, Ольгу Груцьку, Евге-
 нію Злосевич, Павлину Залеську, Стефанію
 Поляків, Володимира Поляків, зволить ласка-
 во подати іскру або адресу згаданих осіб до
 Софії з Шаковитів Гайдерів в Волиці Кома-
 ровій п. Ськаль. Зіхордонні часописи прошу о
 передрук. XV.

ван Сочинський з хутора Колодяска
 будка, п. Черуков, тож губернії находить-
 ся в Австрії вздор та занятий яко маші-
 ніст при шпиталі в Невім місті — Галичи-
 на. Адреса: Поже місто Abt. Nr. 1. Rekoni-
 valescent. Просить свою жінку Марію Со-
 чинську о поданє адреси. Зіхордонні ча-
 сописи зволить перепечатати. 410 1-3

ОГОЛОШЕННЯ.

Пешуаую інструктором(ра) до двох дівчат в 4 кл.
 народної школи і 4 кл. ліцеєвної. — о. Іван Грини-
 шин в Макозій, п. Работничі. 412 1-2

Потребую учителя на цілий шкільний рік для
 двох паночок в 5 кл. ліцеєвної і з реаліної гімназії.
 Можливо в уділованім науці фортепіану. Даю ціле уде-
 ржанє і платню пісти умзи. — Зголошення на адресу о.
 Левицький, парох в Чалах п. Радимно. 413 1-3

Вдовице в двома діччатиими літ 5 і 6 шукає старшої
 доброї та сщадної господарки котра звалялася до-
 брим виконаннєм дітей, господарством, та добре уміла
 варити. Яко вплата добрий вікт. Першеєство мають в
 провінції. — Під адресою: Н. Гранковської, вул. Польна
 47, Львів. 414 1-4

Лекція в кліматичній стації до трох гімназистів —
 найстарші в четвертій класі. Зголошення уснійш про-
 шу слати на адресу: о. Охрянович, Корчан, п. п. Ська-
 лівсько ванже ад. Скола. 377 2-3

Потрібна інтєл. жєндина до управлєнє дому без ріш-
 ного господарства у свідченнє. Подати
 уелєнє, як, чи була до зайнята, свєдучально де, всєкі
 інші обставини та прикметы і у кого можна засягнути
 інформациї. — Парох. Урід Жулін, п. Чесанів. 473 3-3

Анадемічєски найрядше правихкови, що звалясаби
 вєдєним церковного хору і Читальні, даю ціле уде-
 ржанє і платню взяттє в одній в наших містєвних інста-
 туцій Рефактанту на охочих осіб в Радєковій дошай
 час Ласкаві оголошеннє: о. Д-р В. Пєзліх, парох Ра-
 дєхова. 469 3-3

Українські отрої і всілякого роду овшнєвми можна
 забувати в роб. тїм В. Восьозов, Куркова ч. 43. II. пов.
 Тамже видождєчатєсь народний сєрїї: 391 2-6

Дві панночки звайдуть приміщенє, при укр. родиві
 Красівцєвх 15. Мирнолиці. 358. 3-3

Пешууєсь свідного інструктора для учєнка III. кл.
 пан на цілий рік шкільний. Угода після умови. Зго-
 лошеннє до гр. кат. урєду парохіального Фатїкє, почта.
 Тернопєлє після ад Назарєва. 315. 3-3.

Пешуую інструктора (ра) на цілий рік ще. для
 учєнка I. і III. кл. пан Гонорєр після умови. о. Ан-
 дрїя Наконєтний сєрєх в Завіхові п. Радимно. 359. 3-3

Парохія, 2½ км. від більшого міста, львівської діє-
 цєзії дєючи можність послати дітя до всх середнєх
 шкїл впрост в дому пішки — в до замїна. Зголошеннє
 під „парохія“ до Адм. „Дїла“. 353. 3-3

Бєздітна родина в Коломиї прїймає на мешканє і
 харч панночку з літєшого дому. Оплатє в натуралїях.
 Зголошеннє: Коломиє, вул. Укрїїськєх 15. 340 3-3

Господині до помочи в домашнім господарстві пешуую
 сєчас. — Задєрковна Євєнєя, вліст. дїбр. Вагїтчї
 почта в місці. 405 2-3

2 К **Видавництво** **2 В**
„Артистично-Лїтературні Новини“
НОВЕЛІ ЕДГАРА ПО
 переклад в англїїськїй мови і. Петрушевича.
МОЇ ЛИСТІ
 Поевії Василєх Щурата.
Цїна по 2 кор.
2 К Замовляти в книгарні ім. Шевченка **2 В**
 у Львові. 628 25-7

Пориваючий зміст, азнаменита гра арте-
 стів, казочне тло.
 Музична ілюстрація переносить вишє
 в країну мрій і аабуттє.

До свїтї парохія Олїві о 134 моргах по-
 подільського за парохію меншу під Льво-
 вом або иншим більшим містом. Іформациї в
 урядї парохіальнім в Олєві, почта в місці.
 417 1-4

Приватні курси гри на скрипці.
 Зголошеннє від 3—5 по поудни прїймає
 Левицький — вул. Мурарьськєх 29/7.
 418 1-3

Урядник в силі віку, свїтїний, симпатичний,
 бєгатїй, пешукує в матримонїальних шєх
 пристойної панни або вдови до літ 30, без ро-
 сєгу. Мусить бути інтелїгентною, лїгдєною, здо-
 ровою, сильно збудованою та середного роду.
 Зголошеннє під „Урядник 20“ до Адм. „Дїла“
 419 1-3

Пешуую інструктора на ці-
 лий рік шкільний до сила учєнка II. кл. гімна. —
 Услїєя після умови. Мик. Олїїник, начальнєк
 стації Лєбїнцї коло Стрєя. 354. 3-3

Пешуую млина в однім або двома
 мєнєми. — Зголошеннє на адресу: Дм. Ма-
 зур, машинїст в Сїдїнцї, к. Борєстєвє. 371 2-4

Надзвичайні загальні збори
 львівської групи українських зєлєнїчєв
 відбудуться в субєту 31. серпня с. р. о год. 6
 вечєром при вул. Горєдєцкїй 95. На дєнєшнє
 порядку:
 1. Слїг із державної конференції.
 2. Вибір старшина, мужів дєлєгї і тієснє-
 шої Екзєкутїзи для секретарїату.
 3. Внески й ванги. 411 1-4

„Herbaton“
 2 ложєчки гербатону даєтї до шєлянки ва
 води, а ваступить найліпшїй чай в ружок.
 HERBATON при розслїджуваннє через д. л.
 уряд до розслїджуваня пожины, уелєно на
 значно ліпшїй від всїх инших сурогатїа. Прє-
 дає ся на літри, флашки прєсїтєсь прїємнє.
Цїна за 1 літру у Львові 5 кор.
 — Для відрєдєвчєв цїна в бєчєх ванжєн.
 У Львові прєдєв фірма ГРШ РАТ, пр.
 Скарбкївськєх 2. — На бїльшї замовлєнє прєдє
 відносїтєсь впрост до фабрїки HERBATON.
 Казїмїр Людвїнськїй, Кракїв, Брацєх 5.
 373 3-3

Запрєшенє
 де прєд
 платї!
„НОВИЙ ЧАС“
 появїтєсь 5. верєсєя 1918.

Неполїтїчєє сє письмо, обємє 16 сторїк
 друку, ієлєч. 10×28 см, будє: 1. Поль-
 нєт в прєдєлєд вєїлєзкї, полії сєїтє. 2. За
 нїжєтїє сїготєвно сїратєма уєр. нєрєдк-
 госпєдствє, єго рєвїтїєк і жєрєдєка
 нєр. бєгатєстєя, прїєнїзуєтїє євоном, орєанї-
 зєціє шир. кругїв в єкспєрат. дєлї, сїдїтє
 вєхodom в іл будовє в країє, подєлєтє вї-
 ванє. рєвєрєдїє, шїрїтїє єкєчєтїє і
 прєтїчїє відєстєтїє і порєдє для рєвєл. інстїту-
 ції, товєрїєстє, сєїлок, торгєвєлє, єкєспїт.
 крємїєнцї, кушїє, рєм'єснє, прєвєслєвїє і в.
 з. Слїдїтїє вєхodom і рєвїтїєк орєанї-
 зєціїєнєх змагань, укр. жєндїцєтє і їє
 євєбєтє. 4. Пєсїєчєуватїє дєщє мїєдї для
 нєвоєк. укр. і сїтовїє лієтєрат. в єрїєстїє
 творчєстїє щєб рєвєрє сєрїєсїє і вєрїєкуєтїє
 сєтїє і вїєтїє даєтє тєжєкє віддєтїє і рєзулєт
 для умєчнєного дєуха. Зєгєлєом нєстїє жєр-
 євєлїє і на рєвїджуєтє на мєтєрїєлїєнє
 рїєстїє єк нє вїшїрїєтїє кругїє укр. євєлїєнєстїє.
 Видєвнїєцтє в рєдєкціє сєгє тєжє, бїєт
 вєстїє Амбрєє Бєрєзєвськїй. Сєїєрєкєчє
 для нєг. зєбєзпєчєнє в комїтєтїє нєвєрїєтєх.
 П. Т. Ієтєрїєнєтїє і сєлєдом сєїє прєєвєкє
 тєжєкє до дєнєсїє на повєєсїє тєжє. 153 6-5

ПЕРЕДПЛАТА будє вїєн. річнє К 30.—, шїр. К 15.—
 до кїєндє 1918 р. К. 10.—. Тє самєтє грєвнїє і вєрєтє
 Прєдєв. чєслє 60 сот. або шїрїє.
 Рєд. й адм. „НОВИЙ ЧАС“, Львів, Руськє

Для усталєнєя накладу прєєвєкє о лєкєкїє
 посїєх в прєдєплатєю — на жєдєнє лєкє-
 лємо почтову єкєдєнїєку.